

N:o 5.

Af herr **E. O. V. Wavrinsky**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag i syfte att bereda hären och flottan ökad tillgång på reservbefäl.

I motion n:o 7 inom Första Kammaren hemstälde år 1900 herr Bruzelius, att Riksdagen måtte besluta aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, det tacktes Kongl. Maj:t till 1901 års Riksdag inkomma med utredning och förslag i syfte att bereda armén tillgång till reservbefäl genom att tillfälle lemnades officerare till och med kaptens och ryttmästares grad samt alla underofficerare att vid afskedstagande från aktiv tjänst i en ålder af från och med 35 till och med 45 år komma i åtnjutande af pension vid uppnådda 50 lefnadsår i den grad, de vid afskedstagandet innehade, mot skyldighet att efter afskedet vara disponibla vid mobilisering och i händelse af krig, samt mot förpligtelse för dem att fortfarande, intill dess de uppnått pensionsåldern, årligen till vederbörande pensionskassa erlägga nu faststæld pensionsafgift för den grad, i hvilken de vid afskedstagandet befunno sig.

Statsutskottet ansåg, att då förslag till ny härordning inom kort var att förvänta från Kongl. Maj:t och antagligen frågan om beredande af tillräcklig tillgång på reservbefäl då komme att af Kongl. Maj:t göras till föremål för förslag till Riksdagen, det icke var lämpligt att då upptaga denna fråga särskildt till pröfning och hemstälde fördenskull, att herr Bruzelius' motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda. Båda kamrarne biträdde denna åsigt.

Det beslut om ny härordning Riksdagen fattade tillförser emellertid icke försvaret det reservbefäl, som i händelse af krigsfara är af nöden. Hvarje förslag, som är egnadt att i sin tillämpning öka tillgången på detta befäl för minsta möjliga kostnader, är därför värdt att upptagas till pröfning. Den åtgärd herr Bruzelius föreslagit i nämnda syfte är helt visst beaktansvärd.

En hel del för aktiv tjänst mer eller mindre dugligt befäl skulle säkerligen föredraga att egna sig åt annan verksamhet framför den ständiga militärtjensten, derest det ej genom afskedstagande före uppnådd pensionsålder ginge förlustigt sina inbetalningar till pensionskassan. Detta befäl tjänar nu qvar — för pensionens skull. Sådant länder emellertid till förfång för den aktiva armén, vid hvilken dessa officerares och underofficerares håglöshet eller mindre lämplighet för den ständiga militärtjensten verkar hämmande och försvagande. Bereddes det dessa element tillfälle att vid afskedstagande efter viss tjänstetid mot någon kortare årlig tjänstgöring såsom vid repetitionsöfningarna med de äldre årsklasserna samt mot skyldigheten att vara disponibla vid mobilisering och i händelse af krig bevara sin rätt till en efter deras tjänstetid vid afskedet afpassad pension vid uppnådd pensionsålder, skulle armén i dem hafva ämnet till en utmärkt reservbefälskader. Jag förutsätter att de under tjänstgöring skulle åtnjuta dagaflöning. Detta reservbefäl skulle säkerligen komma att tillföra det borgerliga lifvet många goda krafter och bilda en nyttig förbindelselänk mellan folket och armén.

En reform i detta syfte skulle derjemte tillföra den aktiva armén ungt och handlingskraftigt befäl med bättre ekonomiska villkor vid tidpunkten för bildande af familj.

Att den, som tjänat nöjaktigt 15 till 20 år och derunder gjort sina årliga tillskott till pensionskassan, men af någon anledning förmås taga afsked före uppnådd pensionsålder, ej under några omständigheter erhåller vederlag för sina gjorda inbetalningar till pensionskassan, torde ej heller få anses fullt rättmätigt.

Jag vågar därför hemställa,

att Riksdagen ville besluta i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det tacktes Kongl. Maj:t till Riksdagen snarast möjligt inkomma med utredning under hvilka villkor och omständigheter härens och flottans underofficerare och officerare till och med kaptens eller motsvarande grad kunde för skapande af en duglig reservbefälskader vid afskedstagande från aktiv tjänst före uppnådd pensionsålder genom fortsatta inbetalningar till pensionskassan bevaras vid rätten till en efter deras tjänstetid och tjänstegrad vid afskedstagandet afpassad pension, att utgå från det de uppnått pensionsålder.

Stockholm den 15 januari 1902.

Edvard Wavrinsky.